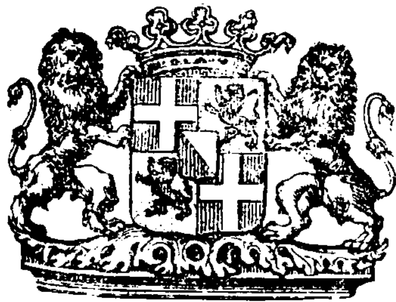
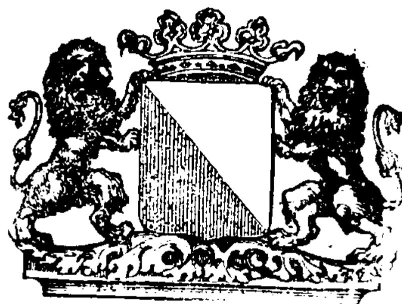
A°. 1860. N°. 31.

DONDERDAG 9 FEBRUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT, Donderdag 9 Februarij.

Verwerping van de Spoorwegwet.

Gister avond hebben wij onzen lezers de blijde mare kunnen mededeelen, dat de Eerste Kamer de spoorwegontwerpen der regering met eene meerderheid van 20 tegen 17 stemmen heeft verworpen. In de laatste beide dagen had men die verwerping eenigzins voorzien; men had die in de Kamer zelfs voorspeld; toch verraste de uitslag nog menigeen, en vooral dat de meerderheid drie stemmen bedroeg.

Het werk der heeren *v. Bosse* en *Tets* is dus afgekeurd. Daardoor zal er geene toevallige bevoordeeling plaats hebben van den een, geene opzettelijke achterstelling van den ander; maar daardoor is vooral het gevaar voorloopig afgewend, dat de toekomst van onze financien, die door zoovele en langdurige opofferingen en door de gelukkige baten uit onze O.-Indische bezittingen op zoo goeden voet zijn gebragt, in de waagschaal wordt gesteld, daardoor wordt verhoed, dat de invoering van nieuwe belastingen ons niet meer bedreigt, terwijl onlangs nog de belofte van vermindering van lasten door deze zelfde regering ons was voorgespiegeld.

Een met zooveel ijver doorgedreven, maar met evenveel kracht bestreden spoorwegplan is verworpen. Een nieuw en beter plan moet thans spoedig in behandeling komen. De daarstelling van spoorwegen in Nederland mag niet worden uitgesteld. Het moet thans integendeel blijken, dat de verwezenlijking van een goed spoorweg-net te zekerder is geworden. Daartoe moeten met vastheid de handen weder worden in een geslagen.

Wie zullen echter dat nieuwe plan opmaken? Deze zelfde ministers? Ofschoon men dat in de Eerste Kamer heeft gemeend, en zelfs enkele leden de hoop daartoe hebben uitgedrukt, schijnt dat vrij moeijelijk. Z. M. de koning zal dit echter beslissen, gelijk wij nog op zijne wijsheid hadden durven rekenen, wanneer de Eerste Kamer soms het vonnis der Tweede had bevestigd.

Maar door wien ook nieuwe spoorwegplannen mogten worden opgemaakt, men kan verwachten, dat N.-Holland, Friesland en Utrecht thans niet zullen worden opgeofferd aan enkele steden, en dat onze financiële toekomst is gered.

Dat heeft de stemming der Eerste Kamer uitgewerkt. De Eerste Kamer heeft zich daardoor verdienstelijk gemaakt jegens het Vaderland. Zoo ooit, dan heeft zij ditmaal getoond hare roeping te kennen, door het voorkomen van roekelooze stappen, die men wilde wagen, en waarvoor men in de Tweede Kamer eene meerderheid had weten te verkrijgen.

Wij zeiden 't reeds, de daarstelling van spoorwegen in Nederland mag door deze verwerping niet worden uitgesteld. Het vraagstuk is juist door de openbare en langdurige beraadslagingen rijper geworden voor eene beslissing: eene beslissing, die men nu moet bekomen, door naar een bepaald stelsel een voldoend en niet te kostbaar plan te doen vervaardigen.

Een paar wegen zouden ons voorkomen daartoe vooral te kunnen leiden. Op den voorgrond staat daarbij, dat men geene guarantie moet verleenen, en daardoor de *toekomst geene onbepaalde lasten moet opleggen*; men mag en moet alleen den *voorspoed, waarin wij ons thans verheugen mogen, te baat nemen*, om door billijke subsidiën, het leggen van goede en noodzakelijke spoorlijnen te bevorderen.

Twee wegen, zeggen wij, schijnen daartoe vooral te kunnen leiden:

1. De regering zou, in overleg met de beide takken onzer vertegenwoordiging, een eenigzins meer beperkt spoorwegnet kunnen opmaken, dat met geschoeid werd op lokale belangen, maar alleen de hoofdlijnen omvatte (het plan der heeren *Thorbecke c. s.* komt daarbij dadelijk in de gedachte). Voor zulk een weg zou men, na de vaststelling, tegen eene bepaalde subsidie en onder zekere voorwaarden, eene openbare aanbesteding kunnen uitschrijven. Wij vertrouwen, dat er verschillende maatschappijen zich zouden vormen, die de daarstelling en geheele exploitatie der spoorwegen in Nederland dan volgaarne zouden op zich nemen, als eene ruime subsidie de ondernemers uitlokte.

2. De regering zou eene wet kunnen voordragen, om eene vaste subsidie toe te kennen voor elke mijl spoorweg, die in exploitatie werd gebragt. De partikuliere ondernemingsgeest zou dan spoedig de meest noodige, dat is tevens de meest doeltreffende spoorwegen in plan brengen, en daarvoor koncessie vragen, welke door regering en kamers kon beoordeeld en gekeurd worden. Men zou dan van geene bevoordeeling of benadeeling hooren; de beste lijnen zouden gelegd worden en weinig billijk beklag zou er kunnen wezen.

Welke middelen men echter bezige tot verwezentlijking van wat de geheele natie wil, het daarstellen van goede spoorwegen, dit moet evenwel de hoofdzaak blijven, die men in 't oog houdt, dat men wel den aanleg moet ondersteunen, maar dat men daarvoor alleen sommen mag aanwenden, die voorhanden zijn en waarvan het maximum is bepaald, maar dat men om het verkrijgen van spoorwegen onze financiële toekomst niet mag in de waagschaal stellen.

— De zegepraal, door de Spanjaarden in Afrika behaald, heeft te Madrid de grootste vreugde verwekt. Een oogenblik dreigde *O'Donnell* door den oorlog tegen de Mooren op lossen voet te geraken; de overwinningen en thans de inneming van Tetuan hebben de stelling van zijn kabinet echter ten slotte worden versterkt. Dat is van belang voor Spanje. De maarschalk is tot hertog *van Tetuan* benoemd.

Mogt Afrika voor een oogenblik de aandacht in de eerste plaats verdienen, *il noussant toujours revenir* op de Italiaansche aangelegenheden. Gister hebben wij reeds op de belangrijke zitting van de beide Britsche huizen gewezen, waarin over die aangelegenheid is beraadslaagd. Men heeft daarin kunnen zien, dat de vroeger gegeven tijdingen meerendeels zijn bevestigd. De reeds een paar malen besproken voorstellen van Engeland, betrekkelijk de *non-interventie* worden ten volle bevestigd; ze zijn, behalve de dadelijke ontruiming van Rome, door Frankrijk goedgekeurd, ook door Pruissen aangenomen, terwijl van Rusland nog geen antwoord is ontvangen. Oostenrijk weigert echter; het wil zich aan de voorwaarden van Villafranca houden. Het Weener hof zal van die halstarigheid het slagtoffer worden, want alles voorspelt, dat de aanhechting van M.-Italië aan Sardinië weldra door de reeds bijeengeroepen volkvertegenwoordigende vergaderingen zal worden verzekerd, en Oostenr. zal door zijn onwil slechts te meer geïsoleerd blijven staan. — Men beweert nu nog wel, dat Napels eene aanvallende beweging zou kunnen maken; dit zou echter weinig baten tegenover Sardinië, dat thans de magtigste Italiaansche mogendheid wordt, terwijl men berigt, dat de Fransche troepen uit Lombardije, bij de overschrijding der grenzen door een Napelsch leger, dadelijk Toskanen zouden gaan bezetten.

Tegen de vereeniging van Savoije met Frankrijk heeft men zich in het Hoogerhuis ernstig uitgelaten; de Regering heeft die zelfs afgekeurd. Dat neemt niet weg, dat de *M. Post*, het orgaan van den eersten minister, heden toch te kennen geeft, dat Savoije reeds onder *Lodewijk Philips* de aansluiting aan Frankrijk begeerde, en dit dus alleen een volkswensch is, geen gevolg van Napoleontische uitbreidings-plannen.

Te Parijs zegt men buitendien, dat de magtsvergrooting van Sardinië Frankrijk noopt in het Zuiden zijne grenzen meer te verzekeren, zoodat ook uit dat oogpunt de aansluiting gewenscht zou heeten. Sardinië, dat uit Venetië steeds door Oostenrijk bedreigd wordt, wil intusschen van den afstand nog weinig weten. De nieuwe gezant te Parijs, *Nigra*, zal die zaak moeten in orde brengen.

Gister wezen wij op *le Pays*, die de *Constit.* gispte over het opnemen van den brief van den bisschop *Rousseau* over het niet noodzakelijke van de handhaving der wereldlijke magt des Pausen. *Le Pays* bevat thans zelf dat stuk, en het blijkt dus, dat de regering aan Rome nog weinig denkt toe te geven.

Onder Parijs zal men zien, dat de tegenwoordige bisschop *van Orleans* een antwoord aan den heer *Grandguillot* geeft, en bij die gelegenheid den bisschop *Rousseau* den mantel uitveegt. 't Schijnt intusschen geen gelukkig denkbeeld, uit te doen komen, hoezeer de eene bisschop den ander wereldsche begeerlijkheden en zelfs laagheden verwijt.

Uit Weenen verneemt men vooral, dat de wenschen naar staatshervormingen zich meer en meer openbaren. Onder de telegrammen zal men zien, dat op financieël gebied reeds stappen op den beteren weg worden gedaan; o. a. wordt er 143 mill. aan staatsschuld gedelgd. Wij hopen, dat de financiële maatregelen doel zullen treffen en weldra door nadere politieke hervormingen zullen gevolgd worden.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Munchen, Dingsdag. De *Neue Munchener Ztg.* meldt, dat de maire *Camerini* te Ferrara, bij uiterste wilsbeschikking aan den keizer van Oostenrijk 60 millioen frs. heeft vermaakt.

Madrid, Woensdag. Maarschalk *O'Donnell* is benoemd tot hertog van Tetuan en grande van Spanje; de gedeputeerden hebben hunne gelukwenschen der koningin aangeboden. Het terrein, waar de overwinning is behaald, is door de koningin aan den hertog van Tetuan geschonken.

Men heeft te Tetuan 50 kanonnen gevonden. Overigens ontbreken verdere inlichtingen. De geestdrift in het geheele rijk is zeer groot.

Turijn, Woensdag. Het beginsel is vastgesteld, dat nieuwe verkiezingen zullen plaats hebben in de provincien van Emilia en in Toskane, om over de kwestie der inlijving uitspraak te doen.

De heer *Tourte*, door den Zwitserschen bondsraad met een buitengewone zending bij onze regering belast, betreffende de onderhandelingen over Savoije, is alhier aangekomen.

Men gelooft, dat de Zwitsersche regering voornemens is een gezant, alhier residerende, te benoemen.

Kopenhagen, Woensdag. De kabinets-president en minister van justicie *Rottwitt* is heden avond door eene beroerte getroffen en weinige minuten daarna overleden.

Weenen, Woensdag. De minister van eeredienst roept bij een besluit de vijf evangelische superintendenten van Hongarije en het Wojwod-distrikt op, om, ingevolge de nieuwe verdeeling, over hun verlangen te beraadslagen, opdat dit nog vóór de bijeenroeping der synode officieel zou kunnen behandeld en toegestaan worden.

Volgens het voorstel der komm voor de staatsfinancien, zullen er voor 143 millioen florijnen obligatien vernietigd en cirka 42 millioen grondbelasting- en prioriteits-obligatien in mindering hiervan aan de bank worden uitbetaald.

De komm. voor de staatsschuld heeft den staat van het amortisatiefonds bekend gemaakt; daaruit blijkt, dat dit ongeveer 196 millioen florijn bezit, waarvan eene nominale waarde van 143 millioen, beloopende jaarlijks eene rente van 6 millioen, gedelgd zal worden. Dit zal groot vertrouwen verwekken. Voorts zullen aan de bank, in mindering harer vordering op de regering, betaald worden 9½ millioen grondontlasting-obligatien, 1¼ millioen Noordbaan-obligatien, 14 millioen Gallicische-obligatien, 15¾ millioen Theissbaan-obligatien, te zamen ongeveer 42¼ millioen; er zullen dan nog 12¼ millioen in het amortisatie-fonds overblijven, die aan het ministerie van financiën zullen worden overgegeven.

Londen Woensdag. Onze regering heeft de door Hannover gewenschte afzonderlijke onderhandelingen betreffende den Stade-tol van de hand gewezen, en blijft op eene algemeene konferentie aandringen, waarin gehandeld zou worden over de schadevergoeding, aan Hannover uit te keeren.

Londen, heden, Donderdag.

De *Morn. Post* zegt, dat in het Hoogerhuis geen gronden zijn aangevoerd tegen de aanhechting van Savoije aan Frankrijk. Savoije wenschte de vereeniging reeds onder *Louis Philippe*, en beschouwde de vreemde heerschappij van Turijn gelijk Lombardije die van Weenen beschouwde.

— Z. M. heeft benoemd tot burgem. der gem. Stad Hardenberg mr. *J. van Hulst* Wz.; tot burgem. der gem. Ambt Hardenberg *H. N. van Roijen*; — aan jhr. mr. *S. Trip*, op zijn verz., eervol ontslag verleend als audit. bij den schuttersraad der dienstd. schutterij te Harlingen; en in diens plaats benoemd *J. A. Zaal Stroband*, notaris aldaar.

— Voor de aanstaande verkiezing van een lid der Tweede Kamer te Dordrecht worden aanbevolen mr. *Blussé* en mr. *de Raadt*, beide oud-leden, die in 1853 uitvielen, en jhr. mr. *v. d. Heim*, inspekteur van 't lager onderwijs. De heer *de Raadt* stond onlangs op de herstemming, de heer *Blussé* wordt als praktiesch met de handelsbelangen bekend door de *O. Rott. Ct.* zeer aanbevolen.

— De prins *van Oranje* heeft eergisteren Dinsdag Woolwich en Greenwich bezocht.

De Fransche gezant gaf Dingsdag een diner ter eere van den prins *van Oranje*. Den vorigen dag had de hertog *van Cambridge* dit gedaan.

De prins *van Oranje* zal in de volgende week met den Nederlandschen gezant naar Badminton vertrekken, om een bezoek bij den hertog *van Beaufort* af te leggen.

De prins *van Oranje* heeft Vrijdag jl., in gezelschap van den hertog en prinses *Mary Cambridge*, den schouwburg Princes Theatre, en Zondag jl., in gezelschap van den luit.-kolonel *van den Bosch*, de Hollandsche kerk bezocht.

— Zr. Ms. fregat met stoomvermogen, Admiraal van Wassenaer, onder bevel van den kapt. ter zee *R. van Voss*, laatst van Plymouth, is n den namiddag van den 5. dezer te Lissabon aangekomen. Alles was wel aan boord.

*— Uit Rotterdam schrijft men ons: Groot is hier de teleurstelling over het verwerpen van de spoorwegwet. Zoo verontwaardigd als men was over onzen vertegenwoordigen *Olivier*, die in de Tweede Kamer tegen de wet stemde, zoo begint onze *Rijckevorsel* daar ook in te deelen, nu waarschijnlijk hoofdzakelijk door hem de wet in de Eerste Kamer den genadeslag heeft ontvangen. En toch ..... wij bewonderen de zelfstandigheid van laatstgemelde; krachtig heeft hij gewezen op de hoofdbron voor onzen handel, de verbetering van den aanvoer, de verbetering der waterwegen, iets, dat niet door partikulieren ondernomen kan worden, terwijl de koncessiën zich niet zullen laten wachten om te doen wat men nu voor een groot gedeelte aan het land zoude hebben overgelaten, ten laste van een budget, dat in de ontvangsten het maximum heeft bereikt. — De nederlaag voor de opgewondenheid onzer stadgenooten is groot, maar voor een gedeelte verdund, en weldra zal bij kalmer overdenking de waarheid voor den dag komen, dat Dordrecht ten onzen prejudice zoude hebben gaan floreren, datzelfde Dordrecht, waar een onzer bekwaamste technici reeds een ontwerp in gereedheid had tot daarstelling van de kolossale pijlers voor de Moerdijksche brug, een ontwerp, dat bewezen zoude hebben, hoe dwaas de vergelijking was tusschen de Victoriabrug over de Lawrence in Amerika op rotsgrond en tegen rotswallen, en de brug over den raadselachtigen slijkbodem van de Moerdijksche breedte. De financiële ramp voor ons land is, Goddank! afgeweerd, en Z. M. de koning is gespaard geworden voor den strijd, die hem wachtte, om te kiezen tusschen het al of niet bekrachtigen van eene wet: een strijd, die onderscheidenen zoo gaarne zouden hebben zien ontstaan tot het bereiken van de onzuiverste doeleinden.

— Gister is te Amsterdam de vergadering gehouden van de aandeelhouders der Nederl. Rijnspoorwegmaatschappij. Er waren 99 aandeelhouders, 27 in persoon en 72 bij prokuratie. De te behandelen zaak was de aanneming van het kontrakt der heeren *Schretlen* en *Maxwils* voor den aanleg van den spoorweg van Scheveningen op Gouda. Dat kontrakt heeft de volgende strekking.

De heeren *Schretlen* en *Maxwils* verbinden zich den spoorweg te leggen. De weg zal uiterlijk op 1. Mei 1862, met al zijne aanhoorigheden, in eenen ter exploitatie geschikten staat moeten zijn afgeleverd, en zal de Nederlandsche Rijn-Spoorweg-Maatschappij, zoodra de Regering dien zal hebben goedgekeurd, de exploitatie daarvan met haar eigen materieel en personeel overnemen, tegen genot van 52½ pCt. der bruto opbrengst. Welk aandeel telken 5 jaren zal worden herzien, ten einde alsdan op nieuw in gemeen overleg te worden vastgesteld. Het kapitaal voor den aanleg en het in eenen ter exploitatie geschikten staat opleveren van bedoelden weg, met inbegrip van het onderhoud gedurende het eerste jaar, bedraagt *f* 2,500,000, waarvan door de Nederlandsche Rijn-Spoorweg-Maatschappij over eene som van *f* 1,200,000 een jaarlijksch dividend of een jaarlijkschen interest van 5 ten honderd wordt gegarandeerd, te rekenen van den dag, waarop zij de dienst over den geheelen weg zal openen, tot zoo lang zij met de exploitatie zal zijn belast. De houders van aandeelen in het ongegarandeerde kapitaal van *f* 1,300,000 zullen uit de opbrengst der exploitatie, na aftrek van het aan de Nederl. Rijnspoorweg-Maatschappij toekomend aandeel in de exploitatie-kosten en van de gegarandeerde rente, of van hetgeen ter zake dier garantie over vorige jaren door haar is voorgeschoten, mede eene rente of een dividend van 5 pCt. genieten, terwijl de dan overblijvende winst voor 48 pCt. aan de Nederl. Rijnspoorweg-Maatschappij en voor 52 pCt. aan de HH. *Schretlen* en *Maxwils* ten goede zal komen. Eindelijk is bepaald dat de geheele overeenkomst voor de Nederl. Rijnspoorweg-Maatschappij niet verbindend zal zijn, dan nadat door genoemde Heeren de door hen aangevraagde koncessie zal zijn verkregen op zoodanige voorwaarden, als waarin de Nederl. Rijnspoorweg-Maatschappij zal hebben toegestemd.

— Mr. [illegible] *Philips* heeft dadelijk te kennen gegeven, dat de Eng. aandeelhouders het kontrakt goedkeurden, daar het met bijzondere personen wordt gesloten, en niet met de regering, daar de aandeelhouders na de aanneming der wet op de policie der spoorwegen, hadden bepaald geene overeenkomsten met de regering meer te sluiten, of den aanleg van spoorwegen in Nederland te zullen bevorderen.

Met eenparigheid van stemmen is het kontrakt goedgekeurd.

*— Men schrijft ons uit Suriname van den 4. Jan. jl.: Paramaribo, of liever geheel Suriname, is uiterst gezond, in tegenstelling van hare arme zuster, de kolonie Curaçao; alwaar kwaadaardige koortsen op vrij erge wijze heerschende zijn, en waardoor reeds treffende sterfgevallen hebben plaats gevonden. Men is zeer te vreden, dat hier alles op den ouden voet rustig en wel zijn gang gaat: bij gelegenheid van het nieuwe jaar heerschte er eene vrij luidruchtige vrolijkheid, en was er bij den heer *van den Ende*, kommandant der schutterij, soirée, die door eene serenade van het korps muzijkanten dier schutterij, dat zich bevorens bij den goeverneur had laten hooren, werd opgeluisterd.

Mutatiën hebben er in de kolonie, gedurende de laatst verloopene maand, weinig of geene plaats gevonden; met betrekking tot de regterlijke magt valt echter te vermelden, dat tot tijdelijk assessor (regter) bij de regtbank te Paramaribo is benoemd de heer *G. L. Ritter*, een der voor Suriname uitgezonden residenten of landdrosten, zijnde die ambtenaar al mede benoemd tot lid van het komitee voor de zaken der gewapende burgerwacht in Suriname, welke burgerwacht hier, in tegenstelling van die in Nederland, bijna eene militaire zaak is.

Men klaagt hier zeer over de wijze waarop, in de maand Nov. jl., de *Friesche Ct.* een der achtingswaardigste ambtenaren in Suriname ter sprake gebragt heeft......

— De *Amst. Cour.* het treurig rapport van prof. *Schneevoogt* over het *Buitengasthuis* besprekende, herinnert er aan, hoe dat rapport de herhaling is van een verslag in 1853 reeds ingediend, waarbij de opheffing van het genoemde gasthuis en de oprigting van een nieuw verblijf van zieken op gezondere plaats, dringend noodzakelijk werd verklaard. Dien ten gevolge werd door den heer *Schimmelpenninck* in de raadsvergadering van den 7 Nov. 1855 het voorstel tot eene leening gedaan van 3 millioen, voor de herstelling der stadswallen en de verbetering der gasthuizen; dat voorstel werd aangenomen. De verbetering der stads wallen is bijna gereed; het meest noodzakelijke is echter nog achtergebleven.

De *Amst. Ct.* brengt hulde aan den Hoogl., en meent, dat de financiële bezwaren de zaak niet kunnen beheerschen in eene stad, waar in één dag voor een *millioen* werd ingeschreven voor de oprigting van een paleis voor volksvlijt. Men wete slechts de ware snaar aan te roeren.

Ook in Utrecht is op hetzelfde terrein, dat der gasthuizen, verbetering dringend noodig. Wij meenen te weten, dat men hier echter niet meer aan de verbetering alleen denkt, maar dat plannen daartoe weldra ter sprake zullen komen. Mogen die tot gereede uitvoering kunnen geraken.

— In de Amsterdamsche raadsvergadering van gister is o. a. het adres der regenten van de gasthuizen, betreffende de opheffing van het Buitengasthuis in behandeling genomen. De raad heeft besloten:

1. dat het Buiten-gasthuis zoo spoedig mogelijk als zieken-inrigting worde opgeheven en buiten werking gesteld, zoodra er andere lokaliteit tot plaatsing van zieken, door den raad goedgekeurd, voorhanden is;

2. regenten van de gasthuizen uit te noodigen om, met het oog op de aanstaande ontruiming van het Buiten-gasthuis afdoende voorstellen tot verbetering van den Staat der Gasthuizen aan den raad in te dienen.

— In de jl. Vrijdag gehouden vergadering van markgenooten van Noord- en Zuidbarge, is besloten, om na afloop van vier weken over te gaan tot de verdeeling onder de geregtigden van 3000 bunders veen dier marke, en tevens om een adres tot den koning te rigten, houdende het verzoek, dat de markte ook met de Overijsselsche kanalen in verbinding worde gebragt, door hetzij aan de heeren *Slingenberg c. s.* hetzij aan de heeren *Carsten c. s.* koncessie te verleenen voor de door hen ontworpene kanalen naar de marke van N. en Z. Barge. *A. C.*

— Het *Hbl.* heeft gemeld, dat de vergadering van inspekteurs van het Lager onderwijs, ten gevalle van enkele zeer bejaarden, die thans de reis naar de residentie niet wenschen te doen, tot den 2 Mei is uitgesteld; men weet, dat het *Dagbl. v. 's Hage* de mededeeling van de *Gron. Ct.* omtrent de te behandelen punten op die vergadering (die wij uit de *Gr. Ct.* hadden overgenomen) heeft gelogenstraft.

— De kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente te Zwolle heeft aan den raad dier stad een adres ingezonden, waarbij verzocht wordt: dat 1. de openbare dronkenschap als zoodanig, door den plaatsel. wetgever, met straf worde bedreigd; 2. dat voortaan de vrijheid tot het tappen van sterkendrank in het belang der openbare orde en zedelijkheid zooveel doenlijk worde ingekort en binnen engere grenzen beperkt.

— De aftredende rector magnificus der hoogeschool te Leiden, de hoogleeraar *Simon Thomas*, droeg op gister genoemde waardigheid over op den hoogleeraar mr. *J. de Wal*, met het houden eener plegtige redevoering: *over het belang der ervaring voor den Medicus*, bij welke gelegenheid Z. H. G. bijzonder herdacht het afsterven van de hoogleeraren *van Assen* en *Kist*, en tevens de nieuw uitgeschrevene prijsvragen mededeelde.

— Tot med. doctor promoveerde Maandag ll. aan de hoogeschool te Groningen de heer *A. A. Ilken*, heel- en vroedmeester te Meppel. Genoemde persoon had bereids vroeger een diploma van eene Duitsche akademie ontvangen, maar onderwierp zich thans aan het vereischte nadere examen.

— Gister avond heeft de heer *C. L. Frossard*, agent van het Centraal Kommitee der Fransche Prot. Evang. maatschappij, in de door hem aangekondigde openbare bijeenkomst te Amsterdam mededeeling gedaan omtrent den tegenwoordigen staat en de werkzaamheden dezer vereeniging. Uit het daaromtrent geleverd verslag, bleek o. a. dat de gezamenlijke Protestantsche leeraars in Frankrijk zijn verdeeld over 801 standplaatsen, namelijk 545 Hervormde en 256 Luthersche gemeenten, voor welke tot nu toe op de jaarlijksche staatsbegrooting eene som van bijna 1½ millioen franks is uitgetrokken, en welk bedrag op het laatst ingediend budget met 53,000 franks is vermeerderd. De maatschappij, die in 1848 naauwelijks over eene som van ongeveer 30,000 fr. kon beschikken, was in het vorige jaar in staat gesteld om te voorzien in eene uitgave ten bedrage van ruim 100,000 fr., waartoe voor 80,000 fr. uit Frankrijk en voor het overige uit Schotland, Amerika, Nederland en andere landen was bijgedragen.

— Men verneemt met leedwezen, dat volgens verschillende ontvangen berigten, de ziektetoestand van den heer *v. Dam v. Isselt*, lid van de Eerste Kamer, in de laatste dagen weder moet verergerd zijn.

— De bevolking te Rotterdam bedroeg op 1 Jan. 48,020 mannen en 56,704 vrouwen; te zamen 104,724. Daarvan zijn Protestantsch 69,158, R. Kath. 32,298, Israël. 4,285 enz.

*— Langzamerhand zien wij ons in de gelegenheid gesteld bekend te worden met de uitstekende leden van het Italiaansche Opera-personeel uit Amsterdam. Naauwelijks hebben wij kennis gemaakt met de frissche en welwillende stem van mej. *Incli*, met het lieve tenorgeluid van den heer *Danieli*, of kommissarissen van het *Coll. Mus. Ultraj.* beijverden zich de eerste op nieuw te engageren, in gezelschap met de altzangeres van genoemd gezelschap, mevr. *Brambilla*, welke laatste zoozeer bijdraagt tot den roem van de Italiaansche Opera. Behalve dien hebben kommissarissen onzen stadgenoot, den heer *Becker* uitgenoodigd, zich te doen hooren. Wij verheugen ons dezen talentvollen violoncellist, die zich hier, misschien niet ten onregte, zoo zelden hooren laat, weder eens te mogen bewonderen, daar hij voor de beste meesters in zijn vak niet behoeft onder te doen, en dus ten volle waard is, om geëerd te worden in eigen stad.

Bij dit alles mogen wij niet onvermeld laten, dat de schoone symphonie van onzen landgenoot, den heer *Nicolaï*, te 's Hage, ll. Zaturdag op de repetitie door hem zelf gedirigeerd, ook op het aanstaande koncert weder onder zijne leiding zal uitgevoerd worden. De groote zorgen, die aan het instuderen van dit meesterwerk door ons orkest zijn besteed, en de tegenwoordigheid van den komponist zelf, waarborgen ons eene uitmuntende uitvoering.

Het dankbaar Utrechtsch publiek zal, hopen wij, ook, even welwillend als op de konserten van studenten, dit schoone koncert trouw bezoeken.

— De storm, die in 't begin dezer week heeft gewoed, heeft te Groningen het water langs het Rietdiep in de stad gedrongen, zoodat de lagere deelen der stad onder water werden gezet. Het Kamper eiland is ook voor een groot deel onder water gezet, en is er een gat in den dijk van de Mandjesweerd geslagen, die onderloopt.

In den buitenpolder onder Puttershoek is door het instroomend water een herder met een deel zijner kudde, die hij trachtte te redden, verdronken.

De storm ging Maandag ook gepaard met een onweêrsbui. Te Harlingen sloeg het hemelvuur in den toren der nieuwe kerk. Rook en vlammen stegen weldra uit de spits, en men vreesde dus voor de kerk. Men slaagde er echter in, het vuur te blusschen.

— Eergister morgen ontving het militair bestuur te Harderwijk het vonnis van een der belhamels, tijdens de voor eenigen tijd plaats gehad hebbende vechtpartijen in de kazerne. Genoemde persoon, *Ineischer* geheeten, is door het prov. geregtshof te Arnhem veroordeeld tot de straffe des doods, uit te voeren te Harderwijk. *Handbl.*

— Door het bestuur van Rotterdam is gister het maken van eene vaste houten brug over de Rotte met duiker aanbesteed voor *f* 35,888.

— Een winkelier, eergister dronken te Amsterdam t'huis komende, heeft zijne vrouw zoo mishandeld, dat zij gister aan de gevolgen is overleden.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 8 Feb. 3,30 El. + AP. 10,25. Gev. 15 d

Zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Eerste Kamer zijn gister de beraadslagingen voortgezet over de Spoorwegwet. Daar de uitslag reeds bekend is, zullen wij kort zijn in de mededeeling van het verhandelde.

De min van binnenlandsche zaken zeide dat hij geene wet van algemeene beginselen voor de koncessiën had voorgesteld, omdat dit in strijd zou geweest zijn met de motie der Tweede Kamer; de latere motie dier Kamer had de zamenvoeging der beide koncessiën ten gevolge, waarvoor de raad van State niet behoefde gehoord te worden; de min. meende, dat het werk in de 6 jaren kon voltooid worden; hij verdedigde de bruggenramingen en verklaarde, dat de koncessionarissen van de Zuiderspoorwegen schreven dat aannemers den Moerdijkbrug voor de raming wilden aannemen. Spr. verdedigde de lijnen; hij gaf te kennen, dat de weg van Meppel op Leeuwerden spoedig zou volgen; terwijl de koncessie Utrecht Zwolle werd onderzocht. Was er in den ministerraad over de rigtingen te groot verschil geweest, dan ware deze voordragt niet aangeboden.

De min. van financiën wederlegde hierop de financiële bezwaren; de wegen waren in de streken noodig, waar het grootst handelsverkeer plaats heeft; handel en nijverheid zouden van de voorgestelde lijnen groote voordeelen hebben; de offers waren wel groot, maar zonder die waren geene spoorwegen te bekomen; de vermeerdering van staatsuitgaven was sinds 1850 wel 1½ millioen, maar de belastingen bragten 5½ millioen meer op dan toen, ofschoon er voor 5 millioen 's jaars aan belastingen was afgeschaft. De koloniale baten waren wel wisselvallig, maar zonder die was op geen spoorwegaanleg te rekenen; de krachten der natie ging het gevraagde niet te boven.

Beide ministers drongen met eene hartelijke toespraak op de aanneming van 't ontwerp aan; 7 verg. van prov. staten, 25 kamers van koophandel en 125 gemeente-besturen hadden adressen *voor* en 5 verg. van prov. staten, 28 gemeente-besturen en 9 kamers van kooph. *tegen* ingediend; de ministers hoopten dat *le mieux* niet *l'ennemi du bien* zou wezen.

De minister van oorlog bleef in den kring der beschouwingen, die hij in de Tweede Kamer had geleverd.

De heeren *v. Nispen*, *Eysinga*, *Jordens*, *de Kempenaer*, *Huydecoper* en *Rijstenborgh* spraken vervolgens nog tegen, de heeren *Cremers* en *Sassen* voor de wet. De minister antwoordde nog, waarop men tot stemming overging, en het spoorwegontwerp werd **verworpen** met 20 tegen 17 stemmen.

Tegen stemden de heeren van Rijckevorsel, van Goltstein v. Oldenaller, Huijdecoper v. Maarsseveen, Aylva v. Pallandt, Bosch v. Drakenstein, van Swinderen, Rijsterborgh, Andringa de Kempenaer, Taets van Amerongen, v. Oudermeulen, van Nispen van Pannerden, Borski, Cost Jordens, Hartsen, van Beeck Vollenhoven, Hartevelt, van Weel, van Wessem, v. Eysinga en de Voorzitter.

Vóór hebben gestemd de heeren van Sasse van Ysselt, Beerenbroek, Fransen van der Putte, van der Lek de Clercq, Cremers, Blankenheijm, Hooft van Benthuizen, van Heeckeren van Wassenaar, van Meeuwen, Villers de Pité, Sassen, Rhemen van Rhemenshuizen, Tonckens, de Vos van Steenwijk, Michiels van Kessenich, Loopuijt en van Roijen.

MADRID, 4 Februarij.

De gevangen Mooren, die naar Sevilla zijn vervoerd, zijn niet zoo barbaarsch, als men wel had gedacht; zij zijn uiterst zindelijk, zeer ordelijk, en hoogst dankbaar voor de goede behandeling. Toen de bisschop hen bezocht, vielen zij op de knieën; daar zij aan zijne kleeding zijne hooge betrekking bij de kerk bespeurden. Men heeft eenige krijgsgevangenen van Ceuta naar Tetuan gezonden, om aan hunne landgenooten verslag te geven van de goede behandeling die zij ondervonden hebben.

ROME, 2 Februarij.

Naar men meent, is het vertrek van het Fransch garnizoen onbepaald uitgesteld en afhankelijk gesteld van de definitieve regeling der Ital. kwestie.

Het gerucht wil, dat keizer *Napoleon* den Paus ook financieele hulp zal verschaffen; hij zou hem een geldelijk voorschot doen, daar zijne inkomsten sedert het verlies der Romagna aanzienlijk verminderd zijn.

TURIJN, 5 Februarij.

Uit Milaan meldt men, dat ons leger gereed is dadelijk op te trekken, zoo de koning van Napels nog het dwaas plan van een inval in de Marken mogt ten uitvoer willen brengen, in geval daar oproer ontstond.

Te Ancona heeft eene manifestatie plaats gehad. De bisschop had een *triduo* bevolen, om 's Hemels bescherming over den Paus af te smeeken. Kort daarop werd naast de proklamatie van den bisschop eene andere geplakt, waarin het volk werd geraden zich naar de kerk te begeven om Gode's gunst over de Ital. zaak in te roepen. Mgr. *Nudi* heeft daarop eene preek gehouden vol grofheden tegen *Napoleon III*. Uit de kerk gekomen, heeft de menigte zich voor de woning van den Franschen konsul verzameld, om dezen hare sympathie voor Frankrijk te doen kennen. Hij heeft zich echter niet aan haar vertoond.

WEENEN, 5 Februarij.

Aan de beurs liep heden weder het gerucht eener 5 pCt's loterijleening van 300 millioen gulden.

In het Venetiaansche wordt ieder, die men als bepaald tegenstander van ons bestuur kent, in een der vestingen geïnterneerd.

De presidenten der Hongaarsche deputatie hebben hunnen kommittenten te kennen gegeven, dat de keizer hun gezegd heeft bezield te zijn met de zucht eene schikking in de Protestantsche kwestie tot stand te brengen, maar dat natuurlijk het te treffen vergelijk met in strijd zou kunnen zijn met de bepalingen van het patent, zelfs al ware de Keizer, in het belang eener schikking, bereid, des gevorderd af te zien van de uitvoering der jongst verschenen ministerieële besluiten. Het tot dusverre bestaand beletsel tegen de bijeenroeping der synode was de door het patent van 1 Sept. bevolen nieuwe verdeeling der superintendantschappen. Terwijl de Protestanten die aanvullen volgens de oude verdeeling en de synode willen laten bestaan uit alle acht de vroeger bestaande superintendantschappen, zouden volgens de nieuwe organisatie twaalf superintendantschappen bestaan, zoodat dus alle oppergezag in de kerk, gegrond op de oude verdeeling, lijnregt in strijd is met de bepalingen van het keizerlijk patent. Daar echter de synode slechts de kerk in haar geheel kan vertegenwoordigen, en dus even goed bestaan kan uit al de senioraten als uit al de superintendantschappen, is men overeengekomen de nieuwe synode te konstitueren met de vertegenwoordigers van al de senioraten. Het senioraats ressort toch is niet veranderd door het patent van 1 Sept. Elk senioraat zal dien ten gevolge een leek en een geestelijke ter synode afvaardigen.

De deputatie heeft verklaard dit vergelijk aan te nemen.

Te Pesth is een aantal personen gearresteerd of uit de stad gebannen.

BERLIJN, 7 Februarij.

In het huis der afgevaardigden is heden door een der leden een voorstel gedaan tot opheffing of vermindering der Rijntollen.

De Hannoversche regering, die tot nu toe geweigerd had om zich onmiddelijk met Pruissen te verstaan over de werken tot verdediging van de kusten, heeft nu eindelijk besloten, om deel te nemen aan de beraadslagingen, die over dit onderwerp tusschen de verschillende belanghebbende staten nog plaats hebben.

LONDEN, 7 Februarij.

De *Morning Post* deelt een telegram mede, waarin wordt gemeld, dat de onderhandelingen ter zake van Italie langzaam vooruitgaan, maar evenwel op geen ongunstig standpunt staan.

De *Times* komt heden op tegen de stelling van den *Constit.*, dat Savoye en Nizza evenveel regt hebben hun vorst te kiezen als Milaan en Parma. De vergelijking, zegt de *T.*, gaat niet op, want te Parma en Milaan zijn de troonen onbezet en de onderdanen in verzet tegen hunne vorsten, hetgeen met Savoye en Nizza volstrekt niet het geval is. De heer *Grandguillot*, zegt de *Times*, treedt zoodoende als verdediger op eener geheel nieuwe stelling voor de verdeeling der staten van Europa, eene stelling, die veel overeenkomst heeft met het heilig regt van opstand, waarvan gedurende de eerste Fransche revolutie zoo druk sprake is geweest, en waarvan men waarschijnlijk beter al het lastige zou opmerken, zoo bv. Bourgogne verlangde zijn afzonderlijk bestaan van vroeger terug te erlangen, of zoo Normandië tot zijne aloude betrekkingen met Engeland wilde terugkeeren.

De korrespondent van den *Times* is uit Rome verbannen, niettegenstaande hij verlof had tot een verblijf van drie maanden. De policie heeft volstrekt geen reden opgeven, en zelfs de tusschenkomst van onzen gezant heeft haar besluit niet doen intrekken.

Zondag heeft in de kerk van St. George in the East weder eene anti-Puseïstische manifestatie plaats gehad, niettegenstaande het kruis en de andere versierselen waren weggenomen en de geestelijke in een wit gewaad zonder gekleurde ornamenten verscheen. Zijn persoon en zijne preek werden begroet met de kreten van »maak je weg!" »ga naar Rome!" met fluitjes en chinaasappelschillen, tot zoolang hij den kansel verlaten had.

PARIJS, 7 Februarij.

Men verzekert, dat een der redenen, waarom de keizer zich zoozeer aan Engeland aansluit, gelegen is in de gebeurtenissen die hij in het oosten voorziet, den val nl. van het Turksche rijk. De keizer wil door die overeenstemming met Engeland in staat zijn om bij de minste teekenen van oproer te Konstantinopel een Engelsch-Fransch eskader den Bosphorus te doen binnenstoomen, om te beletten dat eigendunkelijk over de erfenis van den *zieken man* beschikt worde.

Omtrent onze betrekkingen met Italië verneemt men van goederhand het volgende: Ons ministerie heeft aan graaf *de Cavour*, met het oog op zijne jongste cirkulaire, verweten te voorbarig te zijn, en heeft hem voorts te kennen gegeven, dat Frankrijk genoeg gedaan had om althans geraadpleegd te worden. Ons kabinet was overigens meer voor een Midden-Ital. koningrijk dan voor de aanhechting; Sardinië zou dan toch nog Parma en een deel van Modena behouden. Sardinië is uitgenoodigd zich dadelijk deswegens stellig te verklaren.

De bisschop van Orleans tracht in een nieuw schrijven, naar aanleiding van het artikel van *Grandguillot* over *Rousseau*'s houding tegenover de wereldlijke magt en diens oordeel over de bestaanbaarheid van het pausdom zonder wereldlijk gezag, aan te toonen, dat *Rousseau* onder den drang der regering handelde, en steeds trachtte de regering welgevallig te zijn om gunstbewijzen te ontvangen.

Hij beweert daarom, dat de heer *Grandguillot* eene slechte keus heeft gedaan met mgr. *Rousseau* aan te halen, dien hij uit zijn leven en werken schetst als, ontoegerust met kennis, talent en karakter, steeds eer en winst bejagende.

ADVERTENTIEN

*** **Roepstem uit de Protestantsche Gemeente te Spiers aan hare geloofsgenooten in Nederland!**

Dierbare Geloofsgenooten!

Den 19. April 1529 leverden de Evangeliesche Stenden op den vermaarden rijksdag te *Spiers* tegen een besluit der R. C. Stenden (bij meerderheid van stemmen doorgedreven) hetwelk den voortgang van het gezegende werk der kerkhervorming tot eenen doodelijken stilstand veroordeelde, of liever met geheele vernietiging bedreigde, een plegtig *Protest* in, waarbij zij verklaarden, zich in *gewetenszaken*, aan eene meerderheid van stemmen niet te kunnen onderwerpen.

Aan dit *Protest* is de ons zoo dierbare en heilige naam »*Protestanten*" ontleend.

Op de eigen plek waar deze gebeurtenis heeft plaats gehad, waar eens het oude Retscher-Paleis zich verhief, wenscht de gemeente van Spiers eene Protestantsche kerk gestient te zien.

Hare hoofdkerk te Spiers dreigt in puin te verzinken, en zelve niet bekwaam, in de behoeften tot het stichten eener kerk te voorzien — roept zij bij dezen de Christelijke hulp harer medebroeders in Nederland in, om haar in haar pogen te ondersteunen en alzoo mede te werken niet slechts tot zegen der Gemeente van Spiers, maar tot een blijvend aandenken aan den 19. April 1529, den geboortedag van 't Protestantisme.

Wie van u, Medebroeders! iets van 't uwe *kunt en wil!* afzonderen, ter bevordering van deze zoo dringende behoefte, zal weldra daartoe gelegenheid worden geschonken door een in naam van ons, ondergeteekenden, afgezonden lijst.

Geteekend:
A. RASCH, pred. te Kusel.
Ph. C. HAENCHEN, pred. te Haardt.

*** Voorspoedig bevallen van eene Welgeschapen *DOCHTER*, de Hoog Wel Geboren Vrouwe MARTENS—VAN RAPPARD.

Utrecht, 5 Februarij 1860.

*** Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, C. STUCKENBORG—VISSER.

Utrecht, 7 Februarij 1860.

*** Door Gods goedheid beviel heden van een welgeschapen *ZOON* J. L. EIKELENSTAM, geliefde Echtgenoote van

Utrecht, 9 Febr. 1860. J. GRAUS.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van een en zeventig jaren, Vrouwe SARA MARIA VERLOREN, weduwe van den Heer Kolonel J. P. ROEMER.

Utrecht den 5. Februarij 1860.

Eenige Kennisgeving.

*** Amersfoort den 5. Februarij 1860. Heden overleed in den ouderdom van ruim 81 jaren, Mejufvrouw CORNELIA ALIEDA SUYCK, geliefde zuster van G. SUYCK.

*** Op den 5. Februarij 1860 overleed te Amersfoort, in den ouderdom van 83 jaren, de Hoog Ed. Gestrenge Heer FRANÇOIS GERARD COURIER DIT DUBEKART, gepensionneerd Schout bij Nacht, Ridder der Militaire Willemsorde 4. klasse, enz.

Eenige kennisgeving.

*** Op heden overleed alhier in den ouderdom van bijna 66 jaren, onze beminde Vader, de Heer JAN PIETER VAN MANSVELT, Oud-Lid der Algem. Rekenkamer, Weduwnaar van Vrouwe JACOBA VAN DER BREGGEN PAAUW.

's Gravenhage, 7 Febr. 1860.
A. P. VAN MANSVELT.
C. P. VAN MANSVELT.

Ingevolge het uitdrukkelijk verlangen van den Overledene, zal het berigt van zijnen dood aan nabestaanden buiten deze stad alleen langs dezen weg worden medegedeeld.

*** Op DONDERDAG 16 Februarij, des avonds ten 7 ure, zal de Heer **J. J. CREMER** eene zijner Over Betuwsche Novellen, getiteld: **het kriekende Kriekske**, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen op de Mariaplaats voordragen.

De opbrengst zal grootendeels strekken **ten voordeele van het Gasthuis voor Ooglijders.**

De Entrée is bepaald op **ééne gulden** voor ieder persoon. Plaatskaartjes zijn tot en met Zaturdag den 11. te bekomen aan het Gebouw zelf.

*** De ondergeteekende berigt aan belanghebbenden, dat door hem kostelooze voorlezingen over Land- en Tuinbouw, in de gehoorzaal van den Academischen Kruidtuin, zullen worden gehouden. — Zij die daarvan gebruik wenschen te maken, gelieven hunnen naam en kwaliteit in te schrijven op de lijst, welke daartoe gereed ligt ten huize van den Hortulanus. — Dag en uur der opening worden nader medegedeeld. — De voorlezingen zullen zoo veel mogelijk naar de behoeften en wenschen der toehoorders worden ingerigt.

Utrecht 8 Febr. 1860. De Hoogleeraar der Kruidkunde, T. A. W. MIQUEL.

HULPBANK.

*** Aan Heeren Aandeelhouders wordt bekend gemaakt, dat de Renten over 1859 en vroegere jaren, op vertoon der aandeelen, Dingsdag 7 en 14 Februarij ek., des middags van 12 tot 2 ure, in het Gebouw genaamd *het IJzeren Hek* aan de Breestraat alhier, uitbetaald zullen worden.

Tevens wordt nog berigt, dat alsdan de tot dus verre uitgegevene aandeelen ingetrokken en verwisseld zullen worden tegen afzonderlijke Bewijzen van Aandeel, voor iedere gestorte **vijftig gulden**, voorzien van Coupons tot 1 Januarij 1871 ingesloten.

Namens het Bestuur der Hulpbank

Utrecht, Januarij 1860. Mr. W. R. BOER, Voorzitter. J. C. VAN EELDE, Secretaris.

Utrechtsche Schouwburg.

DIPLOMA'S EN VRIJBILLETTEN NIET GANGBAAR.

Buitengewone Voorstelling

ten voordeele van den Heer J. H. ALBREGT.

Op VRIJDAG 10 Februarij 1860

CESAR,

OF DE HOND VAN HET KASTEEL.

Tooneelspel met Zang, in twee bedrijven, naar het Fransch van SCRIBE en VARIN.

In vele jaren niet vertoond.

Met medewerking van Mw. ENGELMAN-BIA, KLEINE en ALBREGT-ENGELMAN, en de Heeren ALBREGT en METSCH.

GEVOLGD DOOR:

Negen of de vrije Stemming,

Nieuw Blijspel in drie bedrijven, naar het Fransch door ADOLF BELOT en EDMOND VILLETARD.

NOOIT VERTOOND.

Aanvang ten **ZEVEN** *ure.*

PRIJZEN DER PLAATSEN: Boven Loge *f* 2.—. Beneden Loge *f* 1.50. Parquet *f* 1.25. Parterre *f* 1.—. 1e Amphitheater *f* 1.10. 2e Amphitheater *f* 0.65. Galerij *f* 0.40.

HH. Militairen in uniform op alle rangen half geld.

*** De Notaris DE WALL JANSSEN, te Vianen, zal aldaar op Woensdagen den 22. en 29. Februarij 1860, des voormiddags om 11 ure, bij inzet en afslag verkoopen:

Eene kapitale BOERENHOFSTEDE, bestaande in een groot hecht en sterk gebouwd HUIS, ERF en TUIN, 3 SCHUREN, ZOMERHUIS, een vijf en een zes roedige HOOIBERG, ARBEIDERS WONINGEN en ruim 17 bunders buitengewoon vruchtbare BOOMGAARD, BOUW- en WEILANDEN, alles staande en bijzonder goed gelegen onder de Gemeente Vianen.

Informatiën zijn te bekomen ten kantore van genoemden Notaris DE WALL JANSSEN.

BOOMENVERKOOPING

op de Ridderhofstad HARDENBROEK,

Gemeente DRIEBERGEN.

*** Op Donderdag den 23. Februarij 1860, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Notaris HERMSEN, gevestigd te Houten, van:

350 extra zware en gladde **Beuken Boomen.**
50 **Eiken Boomen.**
20 **Sparren Heimasten.**

Alles staande op voornoemd Buitengoed, bij de Langbroeker Wetering, en kunnende te water vervoerd worden.

HOUTVERKOOPING

op BLOEIJENDAAL aan de Biltstraat.

*** Op Woensdag den 29. Februarij 1860, van een aanzienlijke partij **Werkhout**, bestaande in zware gave Eiken, Beuken, Iepen, Populieren, Esschen, Plataan en andere Boomen, **beglaasde Huisramen, Kozijnen** en **Luiken**, alsmede drooge **Takkenbossen.**

Alles gemakkelijk zoo per as als te water te vervoeren.

De verkooping geschiedt binnen 's huis.

*** Op het beste gedeelte der stad, met Mei aanstaande **te huur**, twee KAMERS met Alcove, voor een eenig Heer of Dame; iemand hierop reflecterende, brieven franco onder lett. A. Bureau dezer Courant.

TE HUUR

*** tegen 1° Mei, op het deftigste gedeelte der stad, een BOVENHUIS, bestaande uit 4 Kamers, Keuken, Zolder met Meidenkamer, Kelder en gebruik van een grooten Tuin, à *f* 250,— 's jaars. Te bevragen franco onder N°. 177 bij W. F. DANNENFELSER, Utrecht, Pausdam.

TE HUUR met MEI of later:

*** Een BOVENHUIS, voorzien van vier Kamers en Alkove, Keuken en Pomp, geheel vrije Zolder met 2 Meidenkamers en verdere gemakken, buiten de Waard, Lt. M. No. 62.

Een BOVENHUIS, voorzien van 2 Kamers, en Alkoven, Keuken en Pomp, vrije Zolder met Kamer, staande in de Elizabethstraat, wijk D. No. 227. Huurprijs *f* 200; vrij van kosten. Te bevragen bij F. H. BLADT, in beide Winkels.

SALON MUSICAL

POUR LA COUPE DES CHEVEUX.

*** De ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde begunstigers te berigten, dat hij zijn *Salon* voor het **Haarsnijden** en **Kappen** steeds geopend houdt, en dat daarin geplaatst is het uitstekend speelwerk van wijlen Baron *v. d. Capellen*, 't welk nu en dan de meest bekende en keurigste melodiën doet hooren. Hij beveelt zich bij voortduring aan tot het leveren van *Paruiken*, *Toupets*, *Bandeaux*, *losse Krullen* enz.; vooral munten zijne

PRUIKEN EN TOUPETS A LA NORMANDIN

steeds bijzonderlijk uit, die bekroond zijn, en niet alleen het natuurlijkst zich voordoen, maar voor de gezondheid zeer van belang zijn te achten, omdat de transpiratie er niet door wordt belemmerd.

P. L. VAN DIJK.

Coiffeur, Voorstraat, hoek van de Korte Slagtsteeg.

OESTERBERIGT.

*** De ondergeteekende berigt bij deze, dat hij heden weder ontvangen heeft eene extra partij buitengewoon groote versche blanke ZEEUWSCHE, TEXELSCHE, ENGELSCHE en COR-OESTERS, alsmede fijn *gemalen Leng*, *Bergsche Ansjovisch*, *gemarineerde* en *Bootsmans Winterharing*, *Paling in 't Zuur*, *Malaga Citroenen* en fijne *Engelsche Bieren*.

Vischmarkt, het 2de Huis van de Servetsteeg, N°. 128. H. J. REINKE, vroeger *H. Koenders*

DE STAALWIJN

van den Apotheker G. VAN LIPP, te Kleef.

*** Het IJzer is een van de krachtigst werkende en onmisbaarste geneesmiddelen, hetwelk in vele gevallen door geen ander kan vervangen worden. Men gebruikt het bij bleeksucht, bij alle uit bloedarmoede ontstane ziekten der verterings-organen, als gebrek aan eetlust, maagpijn, maagzuur, verstopping, diarrhea, enz. bij verscheidene zenuwkwalen ten gevolge van eene gebrekkige bloedvermenging, bijzonder bij epileptische toevallen, beven der leden, zenuwachtige hoofdpijn, aangezigtspijn, hysterie en hypochondrie, bij bovenmatige afscheidingen ten gevolge van zwakte der enkele organen of van het geheele ligchaam, namelijk bij sterk zweeten, bloedvloeijingen, etteringen, enz.

Tegen al deze ziekten heeft zich de **Staalwijn** van den Apotheker G. VAN LIPP, te Kleef, als het uitmuntendste middel doen kennen, en wordt derhalve in Duitschland reeds door vele Doctoren, waaronder de Heer Geheimraad Prof. KILIAN te Bonn, aan hunne Patienten voorgeschreven.

De voortreffelijkheid van den **Staalwijn** bestaat daarin, dat hij aan de opwekkende, op het zenuwgestel gunstig werkende eigenschap van den Wijn de bloedverbeterende van het IJzer paart, zeer aangenaam van smaak en *zoo* ligt verteerbaar is, dat zelfs de zwakste magen denzelven bijzonder goed verdragen kunnen. Ook verdient opmerking, dat de **Staalwijn** overal kan bewaard worden en niet aan bederf onderhevig is, gelijk andere ijzerhoudende middelen.

De FLACON met gebruiksaanwijzing kost *f* 1.25, en is te ontbieden door de HOOFDAGENTEN *F. VON WINDHEIM & Co.*, **VERKOOPHUIS** te AMSTERDAM en hunne bekende Depôts.

Amsterdam Verkoophuis.	Bodegraven, *B. K. C. Schlatman.*
Utrecht *T. Uhlenbroek* Choorst.	Hilversum, *R. J. J. v. Alphen.*
„ *T. Uhlenbroek* O.Gracht bij de Hamburgerbrug.	Kuilenburg, *J. V. Hendius.*
„ *L. J. R. Bosch* Lijnm.	Vianen, *B. Swaving.*
„ *F. J. Husack*, „	Wijk bij Duurst, Wed. *C. Zorn.*
Amersfoort, Gebr. *Brunn*.	IJsselstein, *J. J. Groenhoff.*
„ *G. T. C. v. d. Roemer.*	Zeist, *C. G. Adlung.*
„ *A. H. v. Ruiven.*	en in de bekende dépots in de andere steden.
Baarn, *E. v. Dapperen.*	
„ Gez. *Petersen Nobbe.*	

*** **J. I. COSTER**, Elizabethstraat, blijft zich bij voortduring beleefdelijk aanbevelen tot het **Taxeren** van Inboedels, alsmede van alle soorten van *Antiquiteiten* en *Oude Porceleinen*, en verder al hetgeen tot dit vak behoort.

*** Bij alle Boekhandelaren is te bekomen het **PROSPECTUS** van een werk, getiteld:

BIJDRAGEN tot de **GESCHIEDENIS** en **OUDHEDEN** der Provincie **UTRECHT**, volgens oorspronkelijke bescheiden, door Jhr. J. J. DE GEER. In 2 Stn. gr. 8°. met platen. Uitgave van T. DE BRUYN, Oude en Nieuwe Boekhandel, Minrebroederstraat te Utrecht.

J. F.	GEHUWD.	
5	W. Bakker en N. de Jager.	Koog a d Z.
5	G. de Koning en B. M. C. Essers.	Assen.
1	J. W. Plöger en J. W. Baars.	Amsterdam.
1	A. Stolhuijzen en J. v. d. Steen.	Amsterdam.
2	J. M. Witte en J. F. M. P. Sleurs.	Rotterdam.
	BEVALLEN.	
2	J. S. Bleijkmans geb. v. Wulften, zoon.	Amsterdam.
2	A. M. Boekenoogen geb. v. Gelder, d.	Wormerveer.
6	C. A. A. Breukelman geb. v. Charante, z.	Rotterdam.
2	L. Canter geb. Emanuel, zoon.	Amsterdam.
2	A. M. Erkelens geb. Mackaaij, zoon.	Rotterdam.
3	L. Gros geb. de Groot, zoon.	Rotterdam.
5	A. C. F. Haks geb. Haarman, dochter.	Amsterdam.
2	A. G. M. v. Kooten geb. v. Munster, z.	Harderwijk.
2	A. H. Lasonder geb. Kesler, zoon.	Amsterdam.
6	J. J. C. Leendertz geb. Bontjes, dochter.	Amsterdam.
1	H. Meijer geb. v. Woudenberg, dochter.	Rotterdam.
5	A. A. E. Overvoorde geb. Pronk, d.	Rotterdam.
1	W. T. Potter geb. v. Loon, zoon.	Appingedam.
5	J. J. Phuringer geb. Hafft, zoon.	Amsterdam.
1	J. J. Reijers geb. Meijer, dochter.	Brouwersh.
3	F. Salomonson geb. Willing, dochter	Amsterdam.
6	S. W. M. Sligting geb. Robij, zoon.	Amsterdam.
3	J. H. Smits v. Oije geb. Heere, zoon.	Eindhoven.
3	M. J. Schimmelpenninck geb. Frabricius, d.	's Hage.
30	A. M. Veen geb. Nicholson, zoon.	Haarlem.
	OVERLEDEN.	
1	[illegible]. Branse, 49 j.	Amsterdam.
31	M. J. v. Buuren, dochter 7 j.	Bodegraven.
6	A. P. Beerendonck geb. Pendavingh, 28 j.	Amsterdam.
1	J. Bisschop, zoon 11 j.	Dordrecht.
2	F. Bellini.	Rotterdam.
3	J. de Goede geb. Hazedoorn, dochter.	Purmerend.
1	Mej. C. W. Goddeus, 53 j.	Rotterdam.
1	M. v. d. Horst, 74 j.	Amsterdam.
1	J. H. P. Lutge, 51 j.	Amsterdam.
3	A. Lankelma geb. de Jong, zoon.	Purmerend.
4	G. A. de Loder, zoon 3 j.	Gorinchem.
4	Mej. A. C. Loef. 48 j.	's Hage.
30	A. G. Mensert geb. Eggen, 35 j.	Amsterdam.
2	A. J. M. de Maere, 29 j.	Zwolle.
1	E. H. Nebbens Sterling.	Dordrecht.
3	C. Neff.	Rotterdam.
27	J. C. v. Orsoij, 56 j.	Amsterdam.
2	A. W. C. Rengers geb. v. Warmenthuijzen v. Pallandt, 58 j.	's Hage.
1	A. Rabeling, 67 j.	Rotterdam.
3	E. Stroethoff geb. Grafstede, 58 j.	Amsterdam.
2	B. Scholten, 58 j.	Almelo.
1	C. D. Schuller, 39 j.	Amsterdam.
1	A. E. Visser geb. v. d. Tol, 39 j.	Sliedrecht.
3	J. A. Wichers, zoon.	Gouda.
6	G. A. Zweers, dochter.	Zwolle.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Febr.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr. N 2.	Barom. bij 0°	Ther F.	Afwijk. d. Temp.	Vochtigh.	Gev. snew	Opmerkingen
8	2	w.	30.0	750.16	44.4	- 4.0	0.78	0.	Zw. bewolkt
	10	wnw.	1.5	49.11	41.5	- 5.8	0.90	1.6	Betrokken.
9	8	no.	0.0	51.24	34.2	— 1.1	0.94	0.	Zw. bewolkt

AMSTERDAM 8 Februarij 1860.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2½ pCt.	64 9/16	64 5/8	64 9/16
dito dito	3 „	75 5/8	75 5/8	75 7/16
dito dito	4 „	98 1/8		
Handelmaatschappij . .	4½ „	125 1/2	125 7/8	125 7/8
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild* .	2½ pCt.	51 1/4		
SPANJE.				
Obligatien	1¾ pCt.	33	33 1/4	33 1/16
Obligatien	3 „	44 3/16		
Binnenl. Schuld	3 „	42 15/16	43 1/4	43 1/16
Amortisable		11 3/16	11 5/16	11 5/16
PORTUGAL.				
Obligatiën	3 pCt.	43 9/16	43 5/8	43 9/16
dito 1856/59	3 „	42	42 1/8	42
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en C°.*	5 „	104 1/4	104 3/8	104 1/4
Obligat. 1828 & 1829.	5 „	102	102 1/8	
Certifikat. 1831 & 1833	5 „	84 7/8		
Certifikaten 1840 . . .	4 „	79 1/2		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4 „	79 1/2		
Certifik. 5e Serie . . .	5 „	89 1/2	89 5/8	89 1/4
dito 1855 6e Serie . .	5 „	99 3/8	99 5/8	99 5/16
dito Adm. te Londen	4½ „	94		
dito dito	3 „	62 5/8	62 11/16	
Inschrijv. in Assign. .	6 „	61 5/8		
Certifik. van Assign. .	6 „	62 5/8		
Veigef. Spw.—Aand.		213 1/4	213 3/4	213 1/4
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		187 1/4		
Obligatiën	4 pCt.	77 1/16		
PRUISSEN.				
Obligatiën	5 „	101 7/8	102	
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek	5 pCt.	46 7/8	47 3/8	47 1/8
dito dito	2½ „	25 1/4	26 1/8	25 7/8
Oblig. Rente Am. . . .	5 „	68 1/4	68 7/8	68 3/8
dito dito Nat. 1854 . .	5 „	53 1/4	54 1/4	54 1/8
Bankaktiën		722	728	725
Aand. 1854.	3½ „	246	247	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH en ZOON.

Bijvoegsel bij No. 34 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag 2 Februarij.

Voorz. Mr. N. *P. J. Kien.*

Tegenwoordig 24 leden; afwezig, met kennisgeving van verhindering, de HH. *Jongeneel* en *Trip*, en voorts de HH. *Bake*, *Schuller* en *v. Hengelaar.*

Is ingekomen:

eene missive van Gedep. Staten, ten geleide van het besluit, houdende vaststelling der rekening van ontvangsten en uitgaven der gemeente Utrecht over 1858, — voor kennisgeving;

eene gelijke missive, ten geleide van het besluit tot goedkeuring der begrooting voor 1860, — als voren.

eene gelijke missive, houdende goedkeuring van het raadsbesluit tot verhooging der traktementen van de hulponderwijzers *v. d. Berg* en *Weevers*, — als voren;

eene gelijke missive, houdende goedkeuring van het raadsbesluit ten opzigte eener ruiling van grond met *Horst*, — als voren;

Wordt door den voorz. mededeeling gedaan der benoeming door B. en W. van de HH. Mr. *A. A. H. Besier* en jhr. mr. *W. H. de Watteville* tot ambtenaren 1. en 2. kl. ter stedelijke sekretarie, — als voren.

Is nog ingekomen:

eene missive van dr. *Rauwenhoff*, houdende verzoek, wegens vertrek naar elders ontslagen te worden als lid der plaats. schoolkomm., — besloten den heer *Rauwenhoff* als zoodanig eervol ontslag te verleenen onder dankbetuiging voor de in die betrekking bewezen diensten;

eene gelijke missive van dr. *Rauwenhoff*, houdende verzoek tot ontslag als lid der gezondheidskomm., — als voren.

Wordt ter tafel gebragt: eene voordragt van B. en W. betreffende den aanbouw van een policiebureau aan de Tolsteegbarrière, — ter sekretarie;

eenige voordragten tot af- en overschrijving, — konform;

eene voordragt betreffende de regeling van het opzigt over de stads uurwerken, — ter sekretarie;

eene voordragt tot afwijzende beschikking op een adres van *H. W. Verloop*, houdende verzoek eene erfpacht te mogen overnemen tot oprigting eener stoomhoutzagerij en wolspinnerij, — als voren;

eene voordragt van B. en W. tot verhooging van het traktement van den hulponderwijzer *v. d. Bergh* tot *f* 450, — konform;

eene voordragt tot het verleenen van eervol ontslag, ingaande met 1 Febr., op zijn verzoek, aan den ondermeester *Hoogakker*, — konform;

eene voordragt tot het verleenen van eervol ontslag aan den hoofdonderwijzer *Julius*, op zijn verzoek, als leeraar in de Fransche taal aan de latijnsche school, — konform.

Nog zijn ingekomen: eenige rekesten van personen die in aanmerking wenschen te komen voor de betrekking van stads-architekt, — ter sekretarie;

een rekwest van de bruikers op het bolwerk Lepelenburg, houdende verzoek, dat hunne huur hangende de beslissing op hun vorig verzoek tot 1 Sept. a. s. verlengd worde; — wordt, nadat door den voorz. is medegedeeld dat de heer *Zocher* een plan tot verfraaijing van dit bolwerk in gereedheid heeft gebragt, besloten dit verzoek met de voordragt om de huur toe te staan tot 1 Nov. 1860 als laatsten termijn, ter sekretarie neêr te leggen, ter behandeling in eene volgende verg.

Wordt ter tafel gebragt eene voordragt tot afschrijving of restitutie van belasting.

De heer *Visscher* merkt op, dat het perceel zijns overleden zoons niet op de kohieren is voorgekomen, niettegenstaande het nog vier maanden bewoond geweest is. Het doet hem leed, nog meer als lid van dezen raad, dat dit administratief verzuim voor geen herstel vatbaar schijnt te zijn.

De *Voorz.* gelooft niet dat dit met de behandeling dezer voordragt in verband staat.

De voordragt wordt hierop zonder hoofdelijke omvraag aangenomen en eene andere, tot afwijzing van het verzoek van *A. Vlaanderen* tot afschrijving, ter sekretarie gedeponeerd.

Wordt bij monde van den heer *Boer* rapport uitgebragt door de komm. belast met de zaken van het armwezen, over het verzoek van het R. K. armbestuur, om de vermoedelijke tekorten over de jaren 1859 en 1860 uit de gemeentekas te doen aanvullen; de komm. adviseert, de rekening van genoemd bestuur over 1858 en de begrooting voor 1859 goed te keuren, en voor 1859 eene subsidie te geven van *f* 1500, bij welk laatste voorstel zij van het streng volhouden van het stelsel van trapsgewijze vermindering afwijkt, met het oog op het uitzigt door een harer leden gegeven, dat genoemd armbestuur waarschijnlijk voortaan uit eigen middelen in zijne behoeften zal kunnen voorzien. Wordt besloten dit rapport ter sekretarie neer te leggen.

De heer *v. Schermbeek* vraagt, naar aanleiding van het ter sekretarie gedeponeerde plan nopens de organisatie van de dienst op den domstoren, of voor het oogenblik het toezigt op het uurwerk van dien toren door een deskundige gehouden wordt?

De *Voorz.* antwoordt, dat de leverancier volgens kontrakt verpligt is een jaar er zorg voor te dragen en zulks aan een deskundige alhier heeft opgedragen.

De heer *v. Schermbeek* is van gevoelen, dat het van belang is, om die regeling oogenblikkelijk in behandeling te nemen. — Deskundigen toch zijn van meening dat het uurwerk op den domstoren een waar kunststuk is; — groot is het gerief dat de burgerij heeft bij den geregelden gang van dit uitmuntend uurwerk, waarvan men het gemis maar al te lang heeft gevoeld. — Een deskundige, bepaald benoemd en verantwoordelijk voor hetzelve, zou naar zijne meening, voor de geregelde behandeling en het in orde houden van hetzelve zeer gewenscht zijn.

De heer *Pabst* wenscht, dat dit niet geschiede, omdat de raad den toestand niet kent, en men hem heeft verzekerd, dat het bewaren van den domstoren behalve de kostelooze woning nog voordeel aan de bezoekers oplevert, zoodat daarvoor eerder geld zou worden toegegeven dan dat het noodig zoude zijn daarvoor door de stad eene belooning te doen betalen.

Aan de orde is alsnu de verordening op het gebruik der havens en wateren in de gemeente Utrecht.

Niemand in algemeene beschouwingen tredende, wordt tot de artikelsgewijze behandeling overgegaan en worden de 13 eerste artikelen zonder diskussie aangenomen.

Art. 14. Het is verboden uit de Vecht door de schutten van Pijlsweerd naar de Schouwwetering of den Westerstroom, of omgekeerd daaruit door de schutten van Pijlsweerd naar de Vecht te varen. De ingelanden van Pijlsweerd zijn daartoe alleen geregtigd.

De heer *de Muralt* vraagt of het niet noodig is ter verduidelijking te spreken van polder- of waterschap van Pijlsweerd.

De *Voorz.* acht de bepaling duidelijk genoeg.

De heer *Pabst* meent dat door de tegenwoordige redaktie van het artikel een regt aan de Ingelanden van Pylsweerd zou worden toegekend waartoe eene verordening niet moet dienen en acht het daarom beter te lezen: »het is ongeoorloofd, enz."

De *Voorz.* vereenigt zich met het voorstel, te lezen: »het is, behalve aan de ingelanden van Pijlsweerd verboden.

Het gewijzigd art. wordt met de volgende tot art. 49 zonder hoofdelijke omvraag voorloopig aangenomen.

Aldus gewijzigd wordt het art. voorloopig aangenomen met de beide volgende.

Art. 49. Het is verboden in stads wateren te baden of te zwemmen anders dan in den Krommen Rijn voorbij de derde weide, in de Kruisvaart des morgens vóór acht ure, of in andere wateren, daartoe door Burgemeester en Wethouders aan te wijzen.

De heer *de Muralt* vraagt of de aanwijzing van derde weide voldoende zal zijn, daar het welligt niet algemeen bekend is, wat onder de derde weide wordt verstaan.

De *Voorz.* zegt, dat men des noods door een paal of steen dat zou kunnen aanduiden.

Ook dit art. wordt zonder hoofdelijke omvraag voorloopig aangenomen met de zes volgende.

Art. 56. De overtreding van de artikelen 1, 3, 5, 9, 11, 17, 19, 20, 21, 23, 25, 27, 29, 30, 32, 40, 42, 45, 46 en 51, wordt gestraft met eene geldboete van *één* tot *drie* gulden.

De overtreding van artikel 49 wordt gestraft met eene geldboete van *één* tot *drie* gulden of gevangenis van *één* dag.

De overtreding van de artikelen 13, 14, 48 en 52 wordt gestraft met eene geldboete van *één* tot *zes* gulden.

De overtreding van de artikelen 6, 7, 8, 10, 12, 15, 16, 18, 22, 24, 26, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 41, 43, 44, 50, 53 en 54, wordt gestraft met eene geldboete van *één* tot *zes* gulden of gevangenis van ten hoogste *twee* dagen.

De overtreding van artikel 39 wordt gestraft met eene geldboete van *vijf* tot *vijftien* gulden of gevangenis van ten hoogste *twee* dagen.

De overtreding van de artikelen 4 en 26 wordt gestraft met eene geldboete van *vijf* tot *vijf en twintig* gulden, of gevangenis van ten hoogste *drie* dagen.

De heer *de Muralt* merkt op, dat de bedoeling is geweest, in de laatste alinea niet art. 26 maar art. 28 aan te halen.

Met deze wijziging wordt ook dit art. voorloopig aangenomen.

De artt. 57 en 58 worden mede zonder hoofdelijke omvraag voorloopig goedgekeurd.

De heer *de Graaf* merkt aan, dat niet is uitgedrukt, wat onder boven- en benedeneinde is te verstaan en vreest, dat in de toepassing van de strafbepaling, moeijelijkheden zullen rijzen.

De *Voorz.* zegt dat het moeijelijk is eene bepaalde definitie te geven, maar dat de zaak zelve nooit moeijelijkheden heeft opgeleverd.

De heer *Boer* zegt, steeds gemeend te hebben dat met boveneinde bedoeld wordt stroomopwaarts en met benedeneinde stroomafwaarts.

Met algemeene stemmen wordt alsnu de gansche verordening met de daarin gebragte wijzigingen aangenomen.

Aan de orde is alsnu de voordragt, om aan den heer *W. Julius* een eervol ontslag te verleenen als hoofdonderwijzer aan de gemeenteschool van de 5de soort, in te gaan met 1 Mei 1860.

Dit voorstel wordt zonder hoofd. omvraag goedgekeurd.

Aan de orde is alsnu de voordragt om aan den eervol ontslagen agent van policie *J. Geerts* een pensioen van *f* 200 te verleenen.

De heer *de Jong* maakt geen aanmerking op de voordragt, maar merkt aan, dat in sommige aanzienlijke gemeenten, een reglement voor de pensioenen bestaat, terwijl hier de raad bij elke aanvraag moet bepalen hoeveel het zal bedragen. Spr. meent dat het eerste de voorkeur verdient; men behoeft dan niet telkens individueel de verdiensten der aanvragers te wikken en te wegen.

De *Voorz.* wil wel op zich nemen de zaak bij het dagelijksch bestuur ter sprake te brengen; doch acht het maken van dergelijke vaste bepalingen niet in het belang van stads kas.

De heer *Pabst* wenscht als zijne zienswijze te doen kennen, dat hij het om vele redenen beter acht dat het bestaande beginsel worde behouden en aan ambtenaren geen pensioen zal verleend worden, tenzij de raad het voor elk bijzonder geval, na de verdienste van den ambtenaar te hebben overwogen heeft vastgesteld.

De heer *de Jong* merkt op dat de raad, een enkel geval uitgezonderd, nooit geweigerd heeft pensioen te verleenen, en dat men dit ook behoort te doen als een minder ambtenaar van zijne jeugd tot in hoogen ouderdom zijne krachten aan de dienst der gemeente heeft gewijd.

De heer *Pabst* merkt aan, dat het beginsel, dat de stad niet pensioneert, geenszins zou uitsluiten, dat de ambtenaren die het verdienen pensioen kregen, hetzij door het oprigten van een pensioen-fonds, waartoe stedelijke ambtenaren gelijk de lands ambtenaren kontribueren, of wel, zoo lang dit niet bestaat, door een besluit van den raad, in geval de ambtenaar het heeft verdiend.

De *Voorz.* herinnert dat niet *in abstracto* de kwestie van het verleenen van pensioen aan de orde is, maar *in concreto* de voordragt tot pensionering van *J. Geerts.*

De heer *v. Schermbeek* heeft gezien, dat de hoofdkommissaris van policie voor den gewezen policieagent *Geerts* eene som van *f* 240.— heeft voorgedragen; terwijl B. en W. slechts *f* 200.— aan den raad voordragen. Spr. geeft in bedenking, bij de regeling van dit pension, te letten op het rekest, door *Geerts* zelven aan den raad ingediend, waarbij hij zich beroept op eene verminking, die hem in de uitoefening van zijn dienst, bij eene arrestatie, in 1848, in de Gaussteeg, zou zijn toegebragt; dit gebrek, steeds verergerende en toenemende, zou hem voor den dienst thans hebben ongeschikt gemaakt.

De *Voorz.* merkt aan, dat hij tot nu toe in dienst gebleven en door dat gebrek dus niet ongeschikt geworden is.

De heer *v. Schermbeek* zegt niet te willen treden in eene beschouwing van het gebrek zelf, daartoe is het hier de plaats niet; maar hij kan zich voorstellen, dat iemand met zoodanig gebrek, nog wel eenige jaren dienst kon hebben blijven doen, tot dat het eindelijk die hoogte bereikt had, dat het voor den dienst ongeschikt moet maken; daarom zou Spr. gaarne een nader onderzoek bij den hoofdkommissaris ingesteld zien.

De *Voorz.* meent toch, dat *f* 200 nog al redelijk is, als men in aanmerking neemt dat bv. een sergeant slechts *f* 190 ontvangt.

De heer *v. Schermbeek* dringt op het nader onderzoek daarom aan, omdat eens bij de pensioenering van den gewezen agent *Ockeloen* door deze verg. het beginsel is aangenomen, om bij het pensioeneren te letten, of er bij dienstprestatiën werkelijk verwondingen of beleedigingen hebben plaats gehad, die rekwestrant tot het verder uitoefenen van den dienst ongeschikt zouden maken; — daarenboven wil hij gaarne hierdoor aan het personeel van de nieuw georganiseerde policie, aan welke men veel goeds in het algemeen belang verwacht, het bewijs leveren, dat ook zijn belang door den raad wordt ter harte genomen, en in het algemeen; dat geen rekest, van wie ook bij den Raad ingediend, onoverwogen ter zijde wordt gelegd.

De heer *de Graaf* acht *f* 200 een zeer toereikend pensioen en ziet dus geen reden tot uitstel van behandeling.

De *Voorz.* zou ook niet gaarne de zaak zien uitgesteld, te meer daar het pensioen dengeen die het krijgt zeer te pas komt. Kon de vergadering zich echter met de voordragt vereenigen, dan is hij bereid nog een onderzoek te doen en des gevorderd eene wijziging van het pensioen voor te stellen.

Dit voorstel wordt zonder hoofdelijke omvraag aangenomen.

Is alsnu aan de orde de voordragt tot vaststelling der traktementen van de wijkmeesters en wijkboden.

De heer *Schuurman* beweert, dat de regeling der traktementen, naar de werkzaamheden hoogst moeijelijk, zoo niet onmogelijk is; dat hetgeen dan ook nu wordt voorgesteld die vermeende juistheid mist. Spr. heeft, toen hij de eer had lid te zijn der komm. steeds gemeend, dat de gelijkheid moest worden gezocht in eenheid der bezoldiging. Bij de eenmaal aangenomen verordening acht Spr. dan ook het verschil in de traktementen te groot, en meent voorts, dat aan de wijkmeesters hoogere bezoldiging dan aan de wijkboden toekomt; bij deze voordragt wordt aan een wijkmeester *f* 175 toegekend en aan een wijkbode *f* 215; mogt het later blijken voor een bode te bezwarend te zijn dan zoude een tweede kunnen worden toegevoegd; Spr. stelt daarom als amendement voor de traktementen voor de wijkmeesters en wijkboden te bepalen als volgt:

Wijk A.	Wijkmeester	*f* 225.	Wijkbode	*f* 120.
„ B.	dito	„ 225.	dito	„ 120.
„ C.	dito	„ 250.	dito	„ 120.
„ D.	dito	„ 200.	dito	„ 100.
„ E.	dito	„ 200.	dito	„ 100.
„ F.	dito	„ 200.	dito	„ 100.
„ G.	dito	„ 200.	dito	„ 100.
„ H.	dito	„ 225.	dito	„ 120.
„ I.	dito	„ 200.	dito	„ 100.
„ K.	dito	„ 225.	dito	„ 120.
„ L.	dito	„ 225.	dito	„ 120.
„ M.	dito	„ 225.	dito	„ 120.
		f 2600.		*f* 1340.

en alzoo gelijk met de op den begrooting uitgetrokken post.

De *Voorz.* merkt op, dat de voordragt het uitvloeisel is eener bepaalde verordening, waarin bepaald is, dat de jaarwedden worden berekend naar de uitgestrektheid der wijk, het aantal inwoners en de bemoeijingen.

De heer *de Muralt* erkent, dat het voor B. en W. zeer moeijelijk is geweest, aan het voorschrift van de verordening uitvoering te geven. Zij hebben daarbij in aanmerking genomen het besluit van den raad op het vroeger rapport der kommissie, om de jaarwedden *aanmerkelijk* te verhoogen, en dat ook met het oog op vermeerderde en moeijelijker werkzaamheden, voortaan aan de wijkboden op te dragen, voor die betrekking er ook eene andere soort van personen zou moeten aangewezen worden, dan tot dusverre, toen van hen eenvoudiger diensten werden gevorderd; Spr. meent, dat voor eene mindere bezoldiging onmogelijk al die werkzaamheden, zoowel, schrijfwerk als anderszins, kunnen gevorderd worden welke aan de wijkboden in het algemeen zullen worden opgelegd. B. en W. hebben bij de voorgestelde regeling zich gehouden aan het stellig voorschrift van art. 22 al. 3 der verordening op de wijkbeambten, waarop de heer *Schuurman* wil terugkomen, maar dat nu niet meer in behandeling kan komen; zij hebben in aanmerking genomen de uitgestrektheid der wijk, het aantal en de soort van hare bewoners en het getal der huizen en de bemoeijingen daarvoor vereischt. Het amendement van den heer *Schuurman* miskent ten eenemale het beginsel, waarvan B. en W. ingevolge het raadsbesluit zijn uitgegaan, en is blijkbaar zonder genoegzame kennis der bemoeijingen van wijkmeesters en wijkboden gedaan. Spr. zal dit dadelijk met een voorbeeld aantoonen. De heer *Schuurman* stelt voor het traktement van den wijkmeester van wijk F te verhoogen op *f* 200 en daarentegen voor A en B te verminderen op *f* 225; Spr. zal zich bepalen tot eene vergelijking tusschen wijk F en B; hij zal niet eens spreken van wijk C die nog veel meer werk oplevert. Spr. heeft voor zich de statistieke opgaven van alle werkzaamheden door de wijkmeesters, vroeger voor een vol jaar verrigt, en daaruit blijkt, dat wijk B 6800 bewoners had en wijk F 2680; het onderscheid van soort van bewoners is den leden bekend; de wijkm. in wijk F heeft het daarmede vrij wat gemakkelijker dan in wijk B. In wijk F waren 442 perceelen, die een afzonderlijk blad op het bevolkingsregister hadden, 1130 in B, in wijk F 620 gezinnen, die een afzonderlijk blad hadden, in wijk B 1406; in wijk F waren 60 verhuisbilletten naar andere gemeenten afgegeven, in wijk B 95; en de eenige verhuisbilletten uit andere gemeenten en in de voorwijken der stad naar verhouding; in wijk F waren 35 bewijzen van onvermogen afgegeven, in wijk B 350. Spr. vraagt nu, waarop de cijfers van den heer *Schuurman* gegrond zijn, en of het door hem voorgesteld verschil van *f* 25 tusschen de beide traktementen, in verhouding staat tot het verschil in de werkzaamheden der wijkmeesters van F en B, waarnaar hun traktement moet worden bepaald.

De heer *Schuurman* vraagt, wat die zoogenaamde greep van den heer *de Muralt* bewijst, voorzeker niets anders, dan dat het voorgestelde evenzeer de juistheid mist; volgens het opgegeven cijfer heeft wijk F de helft minder zielen dan wijk M, waarom dan het traktement voor den laatste ook niet eens zoo veel als voor den eersten; — de werkzaamheden kunnen niet naar het getal huizen of zielen worden bepaald; iedere wijk heeft zijne eigenaardige lasten en voordeelen.

De heer *Pabst* merkt aan, dat het voorstel van den heer *Schuurman* in strijd is met het beginsel door dien Spr. voorgestaan. Waarom toch wil hij den een meer geven dan den ander? omdat de een meer dan de ander heeft te verrigten. En als men dan het traktement daarnaar moet regelen, gelooft Spr. dat het voorstel van B. en W. beter is dan dat van heer *Schuurman*, daar het traktement is vastgesteld overeenkomstig eene naauwkeurige opgave van de uitgebreidheid der werkzaamheden. Dat voor wijk B juist tweemaal zoo veel traktement moet gegeven worden dan voor F, omdat er tweemaal zoo veel werk is, bestrijdt Spr., op grond, dat de wijkmeester eenmaal er toe ingerigt gemakkelijker eens zoo veel nut kan doen zonder dat juist daarvoor een dubbele tijd wordt vereischt. Wat de boden betreft, vraagt Spr. den heer *Schuurman*, of het billijk is den bode in eene wijk van 8000 zielen *f* 120.— te geven als men dien van eene wijk met 2600 inwoners reeds *f* 100.— zal geven, vooral zoo het bestuur verlangt bekwame boden aan te stellen. De heer *Schuurman* geeft den raad, des noods twee boden aan te stellen. Spr. is daar tegen, want de verdeeling der werkzaamheden bij een gering traktement moet den lust en ijver doen verslappen. In deze organisatie keurt Spr. de voordragt van B. en W. goed, omdat ze is overeenkomstig zijn beginsel, *de stedelijke ambtenaren goed te beloonen, maar er ook veel en goed werk van te verlangen.* Het hoogere traktement zal het bestuur in staat stellen, tot wijkmeesters te benoemen, kundige burgers, zoo als er sommige waren, de betrekking van wijkmeester te releveren als ambtenaren die in direkt overleg met B. en W. treden, en zoo veel tot nut van de stad in den kring hunner werkzaamheden kunnen doen. Het wijkmeesterschap moet eene eervolle, nuttige betrekking zijn, vervuld door burgers waarop het bestuur kan rekenen, en die de inwoners achten.

De heer *de Muralt* erkent, dat de regeling der traktementen niet volmaakt zou zijn, maar zij zou dat, met het oog op het raadsbesluit, nog minder worden door het voorstel van den heer *Schuurman* die de traktementen voor hen die de meeste werkzaamheden moeten verrigten, lager stelt en het lager voorgesteld traktement van hem die de minste werkzaamheden zal hebben, verhoogt. De heer *Schuurman* zou wel tot een lager eindcijfer van uitgaaf komen, maar dan is de vraag of men een goed personeel zal krijgen, om de veel moeijelijker geworden taak van wijkbeambte behoorlijk te vervullen.

De *Voorz.* zegt, dat de wijkmeesters vroeger een traktement hadden van *f* 115, en men nu bij eene regeling in verband met de werkzaamheden, de wijk F met 2680 bewoners, waarin de minste werkzaamheden te verrigten waren met *f* 60 verhoogd en dus op *f* 175 gebragt heeft; wijk G met 3800 bewoners, heeft men met *f* 85 verhoogd en zoo is men allengs opgeklommen, met uitzondering evenwel van de buitenwijken, waar de ruimere kring weêr afzonderlijke vermeerdering van werkzaamheden oplevert. Voor C heeft men *f* 300 gesteld; die wijk wordt bewoond door 8000 menschen van de mindere volksklasse, die gedurig verhuizen en allerlei attesten noodig hebben. Spr. wil overigens wel zeggen, dat de traktementen der boden in sommige opzigten nog al hoog zijn, maar van den anderen kant dient men in aanmerking te nemen, dat ook hunne werkzaamheden talrijk zullen zijn en dat bv. die van wijk N over eene bevolking van 5000 zielen gedurig informatiën zal moeten geven en die wijk zal moeten rond gaan.

De heer *Schuurman* heeft het hulpmiddel van twee boden slechts aangegeven voor het geval ze later mogten blijken noodig te zijn; hij is echter overtuigd, dat één voldoende zal zijn, ook in wijk M. de bode zal daar wel méér huizen te bezoeken hebben, maar o. a. geen tijd behoeven te verliezen met aanschellen, aandienen en wachten.

De heer *v. Lier* erkent met B. en W., dat, bij de vermeerdering van werkzaamheden, den wijkm. ruimschoots het hun toegedacht traktement toekomt. Hij deelt echter in het bezwaar dat een wijkbode hooger traktement zal ontvangen, dan een wijkmeester; al is het verschil betrekkelijk gering, in beginsel acht hij zulks minder wenschelijk, terwijl het tegen alle denkbeelden van hierarchie aandruischt, dat de hooger geplaatste ambtenaar een minder traktement dan de lagere ambtenaar zal genieten. Spr. zal dus hierop een amendement voorstellen.

Wordt terwijl de heer *v. Lier* zijn amend. formuleert door den heer *v. Nooten* namens de daartoe benoemde komm. uitgebragt het rapp. over de zaak der jagerij op de vaart tusschen Vreeswijk en Amsterdam, in welk rapport wordt ontwikkeld, dat, daar de vaart aan het rijk behoort, een policiereglement van den koning zou moeten uitgaan, wordende verder wegens de noodzakelijkheid van zoodanig reglement in overweging gegeven, zich tot Gedep. Staten te wenden, met verzoek op de spoedige vaststelling van hetzelve bij de Hooge Regering aan te dringen.

De behandeling van het aan de orde zijnde onderwerp wordt hierop hervat.

De heer *v. Lier* stelt voor de traktementen vo de boden van wijk A, B, C, L en M te bepale op *f* 175.

De heer *de Muralt* merkt aan, dat door het voorgesteld amendement de verhouding, waarnaar B. e W. getracht hebben de traktementen der wijkmeeste te regelen, verbroken wordt voor de wijkboden. H vindt zekere tegenstrijdigheid in het voorstel v den heer *v. Lier*, die in die verhouding ten opzi van de traktementen der wijkmeesters heeft berust.

De heer *v. Lier* zegt, alleen gelet te hebben de uitgebreidheid der wijken.

De *Voorz.* merkt op dat volgens het voorstel d voor I, K en B geen vermindering wordt voorgestel

De heer *v. Veersen* stelt voor, het traktement va den wijkmeester en wijkbode van wijk L gelijk stellen, met dat van wijk M, op *f* 275.— en *f* 200.— ter zake van de groote, uitgebreide wijk, als stre kende van af de Catharijne-barrière tot aan de g meente Zuijlen, en langs de gemeente Vleuten t aan den Vaartschen Rhijn.

De heer *de Muralt* merkt op, dat men wijk L laag gesteld heeft en men niet genoegzaam op ha uitgestrektheid heeft gelet, daar die wijk zoo gro is als de elf overigen te zamen.

De *Voorz.* merkt op dat zij wel uitgestrekt i maar slechts 3000 inwoners en 500 perceelen b vat, terwijl M ruim 5500 inwoners en 1000 p ceelen telt.

De twee eerste gedeelten van het amendement v den heer *Schuurman* tot vaststelling van de trak menten der wijkmeesters van A en B ieder op *f* 2 worden verworpen met 18 stemmen tegen die d HH. *Visscher*, *Schuurman*, *de Jong*, *Bosch* en *Nooten*.

Het derde gedeelte tot vaststelling van het tr tement van den wijkmeester van wijk E op *f* 2 wordt verworpen met 19 tegen 4 stemmen. V stemden de HH. *Visscher*, *Schuurman*, *Bosch* *v. Nooten*. Het vierde gedeelte tot vaststelling traktementen, der wijkmeesters der wijken D, E F op *f* 200 wordt verworpen met 18 stemmen te die der HH. *Visscher*, *Schuurman*, *de Jong*, *Bo* en *v. Nooten*.

Het vijfde gedeelte tot vaststelling van het tr tement van den wijkmeester van wijk F. op *f* 2 wordt verworpen met 16 stemmen tegen die der H *Visscher*, *de Graaf*, *Schuurman*, *Bosch*, *v. Ge* *Karsten* en de Voorzitter

De heer *Schuurman* trekt daarop zijn amendem voor zoo verre de wijkmeesters betreft, in.

Het eerste gedeelte van het amendement van heer *v. Veersen*, om het traktement voor den wi meester van wijk L. te stellen op *f* 275 wordt v worpen met 15 stemmen tegen die der H.H. *de M ralt*, *van Veersen*, *Pabst*, *Ram*, *van Schermbe* *van Stirum*, *Karsten* en den Voorzitter.

De voordragt, betreffende de traktementen der wi meesters, wordt alsnu onveranderd aangenomen 18 stemmen tegen die der H.H. *Visscher*, *Sch man*, *Ram*, *Bosch* en *van Nooten*.

Het eerste gedeelte van het amendement van heer *Schuurman*, om het traktement van den wijkb van wijk A te brengen op *f* 120 wordt verwor met 17 stemmen, tegen die der H.H. *Viss* *Schuurman*, *de Jong*, *Bosch* en *v. Nooten*. De *Schuurman* trekt daarop het overig gedeelte van amendement in. Het eerste gedeelte van het am dement van den heer *v. Lier* om de traktem van de wijkboden van wijk A en B te bepale *f* 175 wordt verworpen met 12 stemmen tegen der H.H. *Boer*, *Visscher*, *Bisdom*, *Schuurman*, *Jong*, *Bosch*, *v. Geuns*, *v. Nooten*, *v. Lier* en Voorzitter.

De heer *v. Lier* verklaart daarop het verdere van zijn amendement in te trekken, waarna ook heer *v. Veersen* het 2 gedeelte van zijn amendem intrekt.

De voordragt van B. en W. betreffende de tr tementen der wijkboden, wordt nu met 17 stem tegen die der HH. *Visscher*, *Schuurman*, *Ram*, *Bo* en *v. Nooten*, aangenomen, waarna de vergader wordt gesloten.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.